Regionledningskontoret
Eva Bergman

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2026-08-25

RS 2026-0355

Regionstyrelsen

Skrivelse av Rickard Wessman (M), Amelie Tarschys Ingre (L) och Erika Wing (M) om handlingsplan för att minska hot och våld mot medarbetare i vården

Regionledningskontorets förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår att regionstyrelsen beslutar följande.

> Skrivelse av Rickard Wessman (M), Amelie Tarschys Ingre (L) och Erika Wing (M) om handlingsplan för att minska hot och våld mot medarbetare i vården anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i regiondirektörens tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Rickard Wessman (M), Amelie Tarschys Ingre (L) och Erika Wing (M) har lämnat en skrivelse till personal- och produktionsutskottet om att ge regiondirektören i uppdrag att ta fram en regionövergripande handlingsplan för att öka tryggheten för medarbetarna i Region Stockholm. Handlingsplanen ska följas upp årligen för att säkerställa att utvecklingen går åt rätt håll.

Regionledningskontoret ser att det systematiska arbetsmiljöarbetet, där arbete mot hot och våld ingår, framför allt behöver ske på lokal nivå nära medarbetarna, för att uppnå bäst effekt. Variationerna i hur hotfulla och/eller våldsamma situationer uppstår i olika verksamheter kan vara stora, vilket är ytterligare en anledning till att åtgärder med anledning av hot och våld bäst utformas verksamhetsspecifikt. Därmed bedöms inte en regionövergripande handlingsplan vara den mest effektiva åtgärden för att öka tryggheten för medarbetare i vården.

Med bakgrund av ovanstående bedömer regionledningskontoret att skrivelsen ska anses besvarad.

Bakgrund

Rickard Wessman (M), Amelie Tarschys Ingre (L) och Erika Wing (M) har lämnat en skrivelse om handlingsplan för att minska hot och våld mot medarbetare i vården. I skrivelsen föreslås personal- och produktionsutskottet besluta att regiondirektören får i uppdrag att ta fram en regionövergripande handlingsplan för att öka tryggheten för

medarbetarna i Region Stockholm. Handlingsplanen föreslås följas upp årligen för att säkerställa att utvecklingen går åt rätt håll.

Regionledningskontorets förslag och motivering
Region Stockholm arbetar systematiskt med att säkerställa en hållbar arbetsmiljö och minska risken att medarbetare utsätts för hot och våld i arbetet. Utgångspunkten för arbetet är Region Stockholms medarbetarpolicy, tillika arbetsmiljöpolicy (RS 2022-0912). I policyn framgår att Region Stockholm ska erbjuda hälsofrämjande arbetsplatser som sätter arbetsmiljö och säkerhet i centrum. Region Stockholms tillämpningsanvisning för arbete mot hot och våld i arbetsmiljön (RS 2026-0433) konkretiserar medarbetarpolicyn och ger stöd till chefer, medarbetare och skyddsombud i arbetet med att förebygga och hantera hot och våld. Andra styrande dokument som styr arbetet mot hot och våld är Policy för verksamhetsskydd (RS 2020-0147) och Riktlinje Säkerhet (RS 2020-0782).

En viktig del av det förebyggande arbetet är kunskap och utbildning. Inom Region Stockholm finns kunskapsstöd som inkluderar såväl digitala föreläsningar som en digital kurs om hot och våld på jobbet för chefer och medarbetare. Ett komplement till detta är träning genom virtual reality (VR-glasögon). Den virtuella träningsmiljön baseras på vanligt förekommande konfliktsituationer som medarbetare inom hälso- och sjukvården möter i sitt arbete.

Region Stockholm genomför årligen en kartläggning av den organisatoriska och sociala arbetsmiljön där frågor om medarbetarna har utsatts för hot och våld i arbetet ingår. Resultatet ligger till grund för uppföljning av den indikator om hot och våld som regionfullmäktige har fastställt. Målvärdet är att färre än åtta procent ska ha upplevt hot och/eller våld i arbetet. För åren 2022–2023 samt 2025 angav nio procent att de hade upplevt hot eller våld i arbetet. Under 2024 var resultatet åtta procent.

Utsattheten för hot och våld skiljer sig mellan olika typer av verksamheter. Utöver den generella samhällsutvecklingen påverkar faktorer som vårdområde, lokalernas utformning, geografiskt läge och arbetssätt. Grunden för att förebygga hot och våld är det systematiska arbetsmiljöarbetet som är reglerat i Arbetsmiljöverkets föreskrift om planering och organisering av arbetsmiljöarbete (AFS 2023:2 5 kap) som ska ske så nära de medarbetare det berör som möjligt och i nära samarbete med skyddsombud.

Regionfullmäktige beslutade den 7 december 2022 att uppdra till regionstyrelsen att tillsätta en kommission för hälso- och sjukvårdspersonalens arbetsmiljö (RS 2022-0123). Kommissionen som tillsattes bestod av ledamöter från samtliga partier i regionfullmäktige, arbetstagarorganisationerna samt tjänstepersoner. Arbetet i kommissionen byggde på gemensamt erfarenhetsutbyte och dialog. Kommissionen lämnade en slutrapport med olika förslag på utvecklingsmöjligheter inom ett antal teman (RS 2023-0223). Ett tema handlade om trygghet på arbetsplatsen. Där lyfts bland annat vikten av att fortsätta säkerställa kompetens och kunskap kring hur situationer med risk för hot och våld ska hanteras, samt möjlighet att öva utifrån olika scenarier. Stöd till medarbetare när något inträffat och en gemensam hantering för polisanmälningar samt ökat skydd i lagstiftning tas upp som behov. Den regiongemensamma tillämpningsanvisningen för hot och våld i arbetsmiljön (RS 2026-0433) är en del av implementeringen av arbetsmiljökommissionens förslag.

Regionledningskontoret gör bedömningen att det systematiska arbetsmiljöarbetet behöver ske på olika nivåer för att ge bäst effekt. På regionövergripande nivå finns tillämpningsanvisning för hot och våld i arbetsmiljön (RS 2026-0433) som kompletteras av kunskapsutbyte och utbildning. Utöver det behöver arbetet för att skapa trygghet på arbetsplatsen ske i verksamheten nära de medarbetare som berörs för att uppnå delaktighet och kunna anpassa insatserna utifrån verksamhetens behov. En regiongemensam handlingsplan bedöms inte stärka det arbete som redan pågår för att öka tryggheten för medarbetare i vården.

Mot bakgrund av ovanstående bedömer regionledningskontoret att skrivelsen ska anses besvarad.

Ekonomiska konsekvenser
Beslut i enlighet med regiondirektörens tjänsteutlåtande bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser för Region Stockholm. Beslutar regionfullmäktige att uppdra åt regiondirektören att ta fram en regionövergripande handlingsplan i enlighet med förslaget i skrivelsen medför det ekonomiska konsekvenser som behöver beaktas i budget.

Emma Lennartsson
Regiondirektör

Zilla Jonsson
HR-direktör

Beslutsunderlag

1. Skrivelse av Rickard Wessman (M), Amelie Tarschys Ingre (L) och Erika Wing (M) om handlingsplan för att minska hot och våld mot medarbetare i vården

Godkänd av Emma Lennartsson, 2026-08-25